

Lõpetaja usub endasse

Neil päevil teevad abiturientid oma viimaseid lõpueksameid. Jaanipäeva paiku peaks keskkooli lõputunnistuse saama ühtekokku 9500 noort.

Tallinna 20. keskkooli kirjandusklassi lõpetajad Kadri Karu, Tiia Okas ja Lauri Laugen peavad oma klassi eksamitemõllus edukaks, sest ükski 28 õpilasest pole teadmiste kontrolli risttules läbi kukkunud. Seljataha on jäänud kolm eksamit: lõpukirjand ja võõrkeel ning selle klassi õpilastele kohustuslik ja abiturientide meelest kõige raskem — kirjanduse eksam. Ees on veel kaks ärevat eksamihommikut. Siis on kõik möödas, vähemalt selles koolimajas.

Kadri on kooli lõpetamine seni lihtne tundunud — kõik kolm eksamit on lõppenud hindega "väga hea". Tiial on aga eksamite ajal tekkinud tunne, et õpimine selles koolis ei lõpe iialgi ja ta peab siia igavesti jääma. Samas usub ta, et eksamitulemused räägivad ikkagi sellest, kuidas keegi on aastate jooksul tööd teinud. Ka Lauri sõnul sõltub nii eksamitulemus kui tulevik igaühest endast. Ometi olevat eksamitega toimetulekuks ka head õnne vaja.

Kuigi kooliskäimine tundus noortele üsnagi rutiinse tegevusena, on neil vanast koolimajast kahju lahkuda. Humanitaarained vajasid suurt süvenemist ja tööd — nii et igav koolis ei hakanud.

"Ikkagi valdab nostalgia, igatsus ja kahjutunne, sest tuleb lahkuda. Elu oli ju siiani nii kindel, aga nüüd ei tea täpselt, mis ees ootab," tõdeb Kadri. Abituriendid tunnevad kahetsust, et peavad hüvasti jätma oma õpetajatega, kelle sõprust ja tuge on nad just viimasel aastal tundnud.

Kadri, Lauri ja Tiia kavatsevad kindlasti edasi õppida. Kõik kolm tahaksid kõrgkoolis täiendada nii ema- kui võõrkeeleskust. Kadrit huvitab ka haldusjuhtimine, sest teda paeluvad ühiskonnaprobleemid. Tulevikus ei pea ta poliitikassegi sekkumist võimatuks.

Lauri tahab minna Tartu Ülikooli eesti keelt õppima, kuid jutud kõrghariduse tasuliseks muutmiseks teevad teda veidi rahutuks. "Kui kõrgharidust saab



Kadri ja Tiia loodavad, et neil jätkub julgust teha elus õigeid otsuseid.

MARKO MUMM

ainult raha eest, jääb minul ülikooli astumata, kui, siis ainult suunamisega kohtadele," tunnistab noormees. Ema rahakotile ei saa Lauri loota.

Kui kõrgkooli sisse saame, tahame iseseisvat elu alustada, kinnitavad noored. Kadri ja Tiia tahaksid olla vanematest ka majanduslikult sõltumatud. "Muud võimalust ei ole, kui üheaegselt õppida ja töötada, sest vanemad ei suuda niipalju raha teenida, et võiks ainult nende kulul elada," räägib Kadri.

Kadri usub kindlalt, et iga inimene

on oma õnne sepp. Unistuste ja soovide täitumise nimel peab tema meelest kõvasti pingutama. "Ma tahan elada täisväärtuslikku elu, nii et mul oleks kõik olemas, sest siis saan ma rahulikult pühenduda oma tööle ja perele," räägib ta. Lauri jällegi loodab, et suudab endale kindlustada stabiilse elu. Tiia unistab, et tal oleks palju võimalusi, mille vahel valida. Kõige enam soovivad noored aga, et neil jätkuks julgust ja mõistust teha õigeid otsuseid.

KRISTEL KIRSS